

MALTA

**QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)**

**ONOR. IMHALLEF
RAYMOND C. PACE**

Seduta tat-30 ta' Novembru, 2005

Citazzjoni Numru. 1196/2002

**Af'isimha proprio u bhala kuratrici *ad litem* ta' bintha
minuri B.**

vs

C

Il-Qorti,

I. PRELIMINARI.

Rat ic-citazzjoni attrici datata 25 t'Ottubru 2002 a fol. 1 tal-process fejn gie premess:-

Illi l-partijiet izzewgu f'Malta fl-erbatax (14) ta' Novembru tas-sena elf, disa' mija u disgha u disghin (1999) u kellhom tifla unika B Jayne Farrugia li twieldet fit-22 ta' Settembru 1998 (Dok 'A', u Dok 'B');

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi l-hajja mizzewga tal-kontendenti saret impossibbli minhabba sevizzi, eccessi, minacci u ngurji gravi kkommessi mill-konvenut kontra l-attrici u minhabba li tkissret irrevokabbilment;

Illi l-attrici ghal dawn il-motivi, talbet u ottjeniet l-awtorizzazzjoni sabiex tipprocedi f'dina l-istanza permezz ta' digriet moghti mis-Sekond' Awla tal-Qorti Civili fl-4 ta' Lulju tas-sena korrenti (Dok 'C');

Illi l-istess attrici talbet lil din il-Qorti sabiex ghar-ragunijiet premessi:-

1. Tippronunzja s-separazzjoni personali bejn il-kontendenti konjugi Farrugia minhabba sevizzi, eccessi, minacci u ngurji gravi kkommessi mill-konvenut kontra martu u minhabba li z-zwieg tkisser b'mod irrevokabbli.
2. Taffida lill-attrici bil-kura u kustodja ta' binthom minuri B salv l-access tal-konvenut stabbilit f'dawk il-modalitajiet xierqa fl-ahjar interess tal-minuri;
3. Tikkundanna lill-konvenut sabiex ihallas lill-attrici retta alimentarja ghaliha u ghal binhom minuri, b'dawk il-modalitajiet kollha xierqa nkluzi revizjoni perjodika ghall-gholi tal-hajja;
4. Tapplika kontra l-imsemmi konvenut l-effetti tad-dispozizzjonijiet ta' l-**artikoli 48, 51, 53 u 54 tal-Kodici Civili** (1984 ed.) *in toto jew in parte*.
5. Tiddikjara xolta l-komunjoni ta' l-akkwisti ezistenti bejn il-kontendenti u tordna li l-istess oggetti formanti parti mill-komunjoni ta' l-akkwisti jigu divizi bejn il-partijiet, okkorrendo b'opera ta' perit nominandi sabiex jillikwida l-istess komunjoni, u billi din l-Onorabbli Qorti tistabbilixxi data u tordna li l-akkwisti li jkunu saru bix-xoghol u hila ta' l-attrici minn dik id-data 'l quddiem, jibqghu biss a beneficcju taghha, u billi jigi nominat nutar sabiex jircievi l-att relattiv u kuratur biex jirrapprezenta lill-eventwali kontumacja fuq l-istess att.

Kopja Informali ta' Sentenza

6. Tordna lill-konvenut jirrestitwixxi lill-attrici l-beni kollha parafernali u dotali taghha.

7. Tawtorizza lill-attrici sabiex tabita fid-dar matrimonjali ad esklużjoni tal-konvenut.

Bl-ispejjeż, komprizi dawk tal-proceduri kollha nkorsi quddiem is-Sekond' Awla tal-Qorti Civili – kontra l-konvenut ingunt minn issa stess in subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni attrici a fol. 3 tal-process;

Rat il-lista ta' xhieda u d-dokumenti eseblti a fol. 4 sa 9 tal-process;

Rat id-digriet affidavit moghti lill-attrici fis-26 ta' Novembru 2002 fejn il-Qorti pprefiggietilha terminu ta' sittin (60) gurnata sabiex tippresenta x-xhieda kollha taghha producibbli bil-procedura ta' l-affidavits bin-notifika lill-kontro-parti jew lid-difensur tieghu.

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenut tat-23 ta' Dicembru 2002 a fol. 17 sa 21 tal-process fejn gie eccepit:-

1. Illi minghajr pregudizzju l-eccipjenti konvenut C jirreferi ghac-citazzjoni numru 1136/2002 – RCP fl-ismijiet: **“Farrugia C pro et nomine vs Farrugia Romano A”**, li ghandha l-ewwel dehra quddiem din l-Onorabbli Qorti f'jum it-Tlieta, erbgha ta' Marzu tas-sena elfejn u tlieta, (04/03/2003), f'Awla 16, fid-disgha ta' fil-ghodu (9:00 a.m.) u l-eccipjenti jirreferi lil dina l-Qorti ghat-talbiet, ghall-premessi, il-lista tax-xhieda u d-dokumenti eseblti u ghall-atti kollha tal-kawza minnu ntavolata nhar il-hdax t'Ottubru tas-sena elfejn u tnejn (11/10/2002).

2. Illi l-eccipjenti jitlob lil dina l-Qorti sabiex il-provi li qeghdin jitressqu fic-citazzjoni numru 1136/2002 – RCP, ikunu u jsiru applikabbli ghal din ic-citazzjoni odjerna biex ma jsirx xoghol doppju, spejjeż mhux mehtiega u duplikazzjoni tax-xoghol, u dan biex tigi agevolata l-procedura ghall-firda legali permezz ta' sentenza fiz-zewg

kawzi numru 1136/2002 u din ic-citazzjoni odjerna, b'mod illi dawn jibdew jimxu anke quddiem din il-Qorti kontestwalment sas-sentenza finali.

3. Illi l-eccipjenti jirreferi ghat-tmien (8) premissi, it-tmintax-il talba (18), id-dikjarazzjoni guramentata b'wiehed u tletin (31) paragrafu, ghal-lista tax-xhieda u ghall-elenku tad-dokumenti li jikkontjeni disa' dokumenti li hemm fic-citazzjoni tieghu numru 1136/2002 – RCP u fejn qed issir talba formali biex il-kontenut ta' dik ic-citazzjoni jitqies bhala kontro-talba ghal din ic-citazzjoni odjerna permez ta' din in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenut C nnifsu.

4. Illi *del resto* l-eccipjenti jaqbel ma' l-ewwel premessa u anke mat-tieni premessa, biss mhux mal-konkluzjoni tat-tieni premessa minhabba li dan iz-zwieg tkisser irrimedjabbilment minghajr ebda tama ta' rikonciljazzjoni b'tort uniku ta' l-attrici A Farrugia Romano.

5. Illi l-eccipjenti jabel ma' l-ewwel talba attrici biss jinsisti li z-zwieg tkisser irrimedjabbilment b'tort uniku ta' l-attrici, u ghal dawn il-motivi huwa jirreferi ghall-provi prodotti f'dan ir-rigward fic-citazzjoni numru 1136/2002 – RCP li kellha l-ewwel dehra nhar it-Tlieta, erbgħa' ta' Marzu, tas-sena elfejn u tlieta (04/03/2003), f'Awla sittax (16) fid-disgħa ta' fil-ghodu (9:00 a.m.).

6. Illi l-eccipjenti ma jaqbilx mat-tieni talba attrici billi l-interess suprem tal-bint minuri B li illum ghandha erba' (4) snin magħluqa, jkun aktar imħares jekk il-minuri tigi fdata fil-kura u kustodja ta' missierha l-konvenut C, u dana kif jirrizulta lil dina l-Onorabbli Qorti fil-mori ta' din il-kawza mill-provi, xhieda u evidenza li ser tingħata u qed tigi mogħtija.

7. Illi l-eccipjenti ma jaqbilx mat-tielet (3) talba attrici f'din ic-citazzjoni odjerna peress li l-attrici tahdem, ghandha arti u sengħa biex tagħmel dan, u kwindi ma hemmx htiega li tigi vversata għaliha ebda retta alimentarli u kwantu għal bint minuri din ghandha tigi mantnuta ugħwalment mill-genituri skond il-hidma u l-qliegħ tagħhom u c-cirkostanzi socjali tal-hajja partikolari tagħhom, fis-

sens illi sakemm il-konvenut ma jkunx jahdem huwa jibqa' jippretendi li tigi vversata lilu retta alimentari da parti ta' l-attrici u meta huwa jkun qed jahdem bi qliegh, huwa jkun dispost li johrog proporzjonalment ghal hidma u l-qliegh tieghu u c-cirkostanzi tal-hajja sociali tieghu, dik ir-retta alimentari gusta fl-interess suprem tal-bint minuri u dejjem jekk huwa ma jinghatax il-kura u l-kustodja ta' l-istess bintu B, liema kura u kustodja tkun fl-interess suprem ta' l-istess minuri li tigi fdata f'idejn il-konvenut missierha C.

8. Illi l-eccipjent jikkontesta kategorikament ir-raba' (4) talba attrici, billi ghal kuntrarju, ghandha tkun l-istess attrici li titlef l-effetti a bazi ta' l-artikoli 48, 51, 53 u 54 tal-Kodici Civili, Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta, u f'dan ir-rigward l-eccipjenti jirreferi ghat-talbiet tieghu fic-citazzjoni tieghu numru 1136/2002 li ghaliha gja' sar accenn f'dawn l-eccezzjonijiet aktar 'il fuq.

9. Illi l-eccipjenti jaqbel mal-hames (5) talba attrici fis-sens li ghandha tigi likwidata l-komunjoni ta' l-akkwisti ezistenti bejn il-kontendenti konjugi Farrugia, imma b'mod illi din tirrifletti l-hidma u l-bzulija ta' kull wiehed mill-kontendenti konjugi Farrugia, fis-sens illi x-xoljiment tal-komunjoni ta' l-akkwisti ghandu proporzjonalment jirrifletti l-hidma u l-bzulija ta' l-impenn ta' kull wiehed mill-konjugi Farrugia fir-rigward ta' l-akkrexximent fil-komunjoni ta' l-akkwisti, u referenza partikolari ghal dan ir-rigward tmur ghad-dar li ghadha gebel u saqaf u li kienet intiza biex tkun id-dar konjugali li tinsab f'St. Patrick's Court, Triq San Gwann ta' l-Gharghar, San Gwann, f'liema residenza saret hidma bla waqfien mill-konvenut u l-familjari tieghu partikolarment missieru kif jigi pruvat fil-mori ta' din il-kawza u anke a bazi ta' l-evidenza li tressqet fic-citazzjoni numru 1136/2002 quddiem din il-Qorti kif ippresjeduta u fl-ismijiet inversi.

10. Illi l-eccipjenti konvenut C jikkummenta umilment dwar is-sitt (6) talba attrici billi jiddikjara li din assolutament ma gabet ebda beni parafernali u dotali maghha, billi kien l-istess konvenut li dejjem kien biezal u hadem u stinka kemm felah u li litteralment libbes lill-attrici, bhalma taha t-tifla, bhalma kien qed jibnilha dar li

kellha tkun id-dar konjugali, u din ghar-ragunijiet privati taghha ghazlet li deliberatament tfarrak dan iz-zwieg b'mod illi illum ma hemm l-ebda tama ta' rikonciljazzjoni bejn il-konjugi Farrugia, u li kwindi ghandha tkun l-istess attrici li tbaghti l-ispejjez kollha gudizzjarji u extra gudizzjarji li fl-ghebbusija ta' rasha kkonstringiet lill-konvenut li jaghmel anke a bazi tal-kawza tieghu aktar 'il fuq indikata.

11. Illi l-eccipjenti konvenut C kategorikament jikkontesta s-seba' (7) talba attrici, fl-ewwel lok billi qatt ma kien hemm u s'issa qatt m'hemm ebda dar konjugali, kwistjoni li anke qamet quddiem is-Sekond' Awla tal-Qorti Civili; fit-tieni lok il-kontendenti konjugi Farrugia dejjem ghexu fir-residenza tal-genituri ta' l-attrici u cjoe' f'numru 19, 'Marshfields', Triq Alessio Xuereb gewwa San Gwann sakemm beda d-dizgwid matrimonjali fejn imbaghad il-konvenut kien kostrett li jerga' jirritorna fir-residenza tal-genituri tieghu f'appartament numru 11, Block 16, Bieb B, fi Triq l-Ispika, San Gwann, SGN 05.

12. Illi l-eccipjent C jirrileva u jigbed l-attenzjoni ta' dina l-Qorti Civili Prim' Awla kif ippresjeduta, illi fil-frattemp kien l-istess konvenut li baqa' jhallas id-dejn fuq id-dar konjugali, u bl-ghajnuna ta' missieru baqa' jattrezza din id-dar li kienet ghadha *shell form*, u f'ebda stat t'abitazzjoni, b'mod illi din ir-residenza fl-indirizz St. Patrick's Court, Appartament numru 2, Triq San Gwann ta' l-Gharghar, f'San Gwann, qatt ma kienet indikata u qatt ma tista' tigi ndikata bhala d-dar konjugali tal-kontendenti konjugi Farrugia, imma naturalment anke *considerando* l-ispejjez konsiderevoli li ghamel fiha l-konvenut u familjari tieghu, din id-dar bi dritt ghandha tibqa' f'idejn il-konvenut, u l-Qorti tevalwa jekk l-attrici fic-cirkostanza jisthoqqilhiex li tinghata xi forma ta' kumpens, dejjem fid-dawl tal-provi illi jingabu a konjizzjoni ta' dina l-Onorabbli Qorti fil-mori ta' din il-kawza u fil-mori tal-kawza ntavolata mill-eccipjenti konvenut C.

12. Illi l-eccipjenti anzi jirrileva illi l-istess attrici Alanqas biss u bl-ebda mod ma resqet lejn din ir-residenza f'Appartament numru 2, St. Patrick's Court, Triq San

Gwann tal-Gharghar, f'San Gwann, minn mindu beda d-dizgwid matrimonjali, u kwindi s-seba' (7) talba attrici hija ghal kollox superfluwa, frivola u vessatorja fic-cirkostanzi.

13. Salvi eccezzjonijiet ohra ulterjuri jekk ikun il-kaz.

Rat id-dikjarazzjoni u l-lista tax-xhieda tal-konvenut a fol. 22 sa 26 tal-process.

Rat il-verbali tas-seduti tat-13 ta' Marzu 2003 fejn il-Qorti ordnat il-konnessjoni tal-kawza mal-kawza fl-ismijiet inversi (Cit. Nru. 1136/2002 RCP) fejn il-provi f'wahda ghandhom ukoll jghoddu bhala provi fl-ohra; tal-20 ta' Mejju 2003; tas-27 ta' Novembru 2003 fejn Dr. Emy Bezzina ddikjara li rcieva affidavit ulterjuri ta' l-attrici u talab li l-istess jigi sfilzat peress li l-provi waslu fl-istadju tal-kontro-ezamijiet. Il-Qorti laqqghet it-talba ghall-isfilz u ordnat lill-Assistent Gudizzjarju jiffissa l-ahhar tliet seduti ghall-kontro-ezamijiet kollha necessarji; tal-11 ta' Frar 2004; tas-6 ta' Mejju 2004 fejn Dr. Lorraine Schembri Orland ghall-attrici obligat ruhha li tipprezenta d-dokument indikat fil-verbal ta' l-Assistent Gudizzjarju biex b'hekk l-provi jkunu maghluqa. Id-difensuri qablu li r-rikors tal-5 ta' Dicembru 2003 gie sorvolat u ghalhekk il-Qorti astjeniet milli tkompli tiehu aktar konjizzjoni tieghu. Il-Qorti rrilevat li minn kif qed jimxu l-partijiet dwar kif ghandha tigi assenjata d-dar matrimonjali hemm cans kbir li ma jiehdu xejn minhabba d-dejn fuq l-istess dar. Il-Qorti ssuggeriet lill-partijiet biex jifthu mohhom u jissuggerulha opzjoni sabiex ma jkunx hemm ic-cans li jgawdi t-terz biss. Id-difensuri ddikjaraw li qatghu qalbhom li b'xi mod jistghu jikkonvincu lill-klijenti taghom. F'dan l-istadju l-konvenut issuggerixxa li l-attrici tiehu d-dar bid-dejn u thallsu somma ghax-xoghol li ghamel, liema suggeriment pero' rega' gie rtirat minnu aktar tard.

Rat il-verbali tal-5 t'Ottubru 2004; tal-11 ta' Jannar 2005, u tal-10 ta' Mejju 2005 fejn il-kawza giet differita ghas-sentenza ghat-30 ta' Novembru 2005.

Rat id-dokumenti esebiti.

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat l-atti kollha l-ohra tal-kawza.

Rat l-atti kollha tal-kawza fl-ismijiet inversi “**C proprio et nomine vs A Farrugia Romano**” (Citaz. Numru 1136/2002/RCP) u taghmel riferenza ghall-istess.

II. KONSIDERAZZJONIJIET.

Illi f'din il-kawza ta' separazzjoni l-partijiet it-tnejn qed iwahhlu f'xulxin il-htijiet attribwibbli ghall-kollass taz-zwieg taghhom. Fil-fatt jinghad li dan iz-zwieg ftit li xejn dam, tant li fi zmien tlieta jew erba' snin il-partijiet kien gja' nfirdu *de facto*. Fil-fatt il-kontendenti zzewgu fl-14 ta' Frar 1999 u f'Gunju 2002 kienu gja' pprocedew quddiem is-Sekond' Awla tal-Qorti Civili presjeduta f'dak iz-zmien mill-Onorevoli Imhalled Vincent De Gaetano – illum is-Sinjura Tieghu l-Prim' Imhalled Vincent De Gaetano.

Illi rrizulta wkoll mill-provi prodotti li l-kontendenti qabel ma zzewgu minkejja l-eta' tenera taghhom, kienu gja' ilhom xi tliet (3) snin flimkien. Peress li l-attrici harget tqila, wara t-twelid tal-minuri huma zzewgu u marru joqoghdu ghand il-genituri ta' l-attrici. Dak iz-zmien ma kellhomx dar taghhom. Din inxtrat aktar tard u jirrizulta li l-attrici kellha tohrog tahdem biex tkun tista' fil-finanzjament taghha.

Illi l-konvenut allega li l-inkwiet bejniethom beda ftit wara li l-attrici harget tahdem. Huwa qal li martu ma bdiet taghti kaz ta' xejn u spiss riedet tohrog mal-hbieb. Sadanittant huwa u missieru baqghu jahdmu fil-post u hija bdiet taghti anqas kaz. Huwa kien waqaf mix-xoghol u hi ma rieditx thallas il-pagament fuq il-post. Kien ghalhekk li talab lil missieru biex ighinu u fil-fatt hekk gara. Darba minnhom martu belghet hafna pilloli u spiccat l-isptar. Meta marret lura d-dar huwa dar biha. Imbaghad kellmet tabib wahedha. X'hin dahal il-konvenut biex ikellmu, it-tabib qallu li ma kienx hemm problemi kbar u li hija kellha bzonn il-mistrieħ. Qallu wkoll biex jitlaq ftit mid-dar u aktar tard jergghu jmorru ghandu flimkien. Skond il-konvenut pero' huma ma regghux marru. Ftit granet wara l-attrici qaltlu li bejniethom kien spicca kollox u b'hekk huwa mar joqghod

ghand il-genituri tieghu avolja ma kellhomx spazju bizzejjed.

Illi huwa kien baqa' jmur jara lit-tifla kuljum ghand il-genituri ta' l-attrici. Ipprova jirringa izda martu qaltlu li ma kienx hemm tama. Meta marru ghand il-*counsellor* ta' Kana l-attrici qalet li huwa kien ighir hafna ghalha, ma jafdahix, li kien jaghmliha l-ghassa l-hin kollu u ma jhallihix tilbes li trid. Skond il-*counsellor* ma kienx hemm affarijiet kbar izda martu ma rieditx tirringa. Omm il-konvenut u huh ikkorroboraw ma' din ix-xhieda.

Illi l-attrici xehdet li meta twieldet it-tarbija l-konvenut mar joqghod ghand il-genituri ta' l-attrici u sa minn dak iz-zmien kienu dejjem jargumentaw. Wara li zzewgu baqghu jghixu mal-genituri taghha fejn il-glied kompli jippersisti. Skond l-attrici r-relazzjoni ta' bejniethom kompliet hzientet meta hi bdiet tahdem. Dan ghamlitu biex tghin fil-finanzi tal-familja peress li kienu xtraw il-post flimkien. Il-genituri taghha kienu tawhom hames mitt lira Maltin (Lm500) biex ighinuhom, apparti li missierha kien anke ghamlilhom hafna xoghol bla ma hallsuh. Ix-xoghol taghha kien jinvolvi *shifts* bil-lejl u zewgha kien sar pussessiv hafna, fis-sens li kien jirrabja maghha. Hija sostniet li kien jaghmliha hafna xenati. Hija allegat li zewgha kien iqabbad lil xi hadd biex jaghmliha l-ghassa. Tant kien sar possessiv li anke beda jindahlilha x'tilbes.

Illi sakemm damet mieghu harget biss xi darbtejn mal-hbieb fil-ghaxija u huwa kien mar fuq il-post. *Inoltre* allegat li zewgha kien izomm hafna jdejh fejn kienu jidhlu l-flus u kienu l-genituri taghha li ghenu biex jinxtraw hafna mill-bzonnijiet tat-tifla. Il-karozza li allegatament kien qed ihallas ghamilha fuq missieru u aktar kien jaghti mportanza lill-karozza milli lil binthom. Huwa ma kienx iqatta' hin magghom bhala familja imma kien jippreferi jaghmel affarijiet wahdu.

Illi l-attrici *inoltre* xehdet li meta bdiet tahdem il-konvenut ma baqax jaghtiha manteniment u xahar wara li bdiet tahdem huwa telaq mix-xoghol tieghu u beda jahdem ma'

missieru bhala *tile layer* bla ktieb. Hija takkuzah li huwa kien bniedem ghazzien.

Illi hija sostniet li tant kienet imdejqa b'din is-sitwazzjoni li bdiet tiehu xi *anti-depressants* izda wara xi zmien hadet *overdose* ghax ma kienitx felhet aktar ir-relazzjoni ta' bejniethom. Meta haduha l-isptar hija kienet fethet qalbha ma' tabib u wara din l-okkazzjoni ddecidiet li hi u zewgha ma setghux ighixu aktar flimkien. Hija talbet lit-tabib biex ighidlu u zewgha ma baqax ighix maghha. Din ix-xhieda giet korroborata wkoll minn omm l-attici.

Illi minn dan kollu effettivament jirrizulta li ghalkemm saru hafna allegazzjonijiet li saru miz-zewg partijiet, dan iz-zwieg tfarrak minhabba li fl-opinjoni ta' din il-Qorti l-konvenut naqas serjament mir-responsabbilitajiet tieghu li jmantni lill-familja tieghu u jipprovdi ghall-istess. Fil-fatt mill-provi prodotti jirrizulta li l-istess konvenut kien determinat li bl-ebda mod ma jmantni lill-attrici u tant li dejjem qal li ma jahdimx, minkejja li ghandu s-sengha li jqieghed il-madum. Minn xhieda ta' ufficjali ta' l-E.T.C. rrizulta li sahansitra nqabad jahdem meta kien qed jirregistra ghax-xoghol.

Illi fil-fatt jidher ukoll li l-istess konvenut waqaf li jikkontribiwxxi ghall-manteniment ta' bintu stess hekk kif l-attrici bdiet tahdem, liema sitwazzjoni baqghet l-istess sal-lum. Fil-fatt il-konvenut kien anke telaq lill-attrici u lil bintha bil-ghan li ma jhallasx manteniment lanqas ghal bintu, u pprova jikkapparra dik li xi darba kellha tkun id-dar matrimonjali, liema dar pero' ma tlestietx sforz id-dizgwid persistenti bejn il-kontendenti. Il-konvenut ittenta wkoll li jitlob il-kura u l-kustodja ta' bintu l-minuri, u minkejja l-fatt li lanqas waqt il-kawza ma offra li jaghmel tajjeb ghall-manteniment taghha.

Illi f'dan il-kuntest, u minn dak li din il-Qorti setghet tinnota waqt il-kawza ma hemm l-ebda dubju li kien il-komportament tal-konvenut li wassal ghal din il-firda personali, u dan minhabba x-xehha li wera ma' l-attrici u bintha, inkluz in-nuqqas li jipprovdi manteniment ghalihom, it-tentattivi tieghu li jiddomina lil martu, anke

meta oppona b'kull mod li din tohrog tahdem – haga li l-attrici kienet qed taghmel kemm minhabba l-fatt li kienet qed tircievi manteniment mizeru minghand zewgha, kif ukoll sabiex tippovdi ghall-ispejjez tal-fond immobbli. Il-konvenut dan ma' setghax ghalih u ta' bniedem irresponsabbli waqaf jahdem, beda jirregistra ghax-xoghol, kollox bl-iskop li ma jkunx obligat ihallas manteniment lil martu. Minkejja dan, din il-Qorti hija konvinta li l-istess konvenut jaghmel xoghol anke ma' missierhu bhala *tile layer*, kif fil-fatt inqabad jaghmel mill-Awtoritajiet kompetenti. Fl-ahjar ipotesi ghall-konvenut jidher car anke mix-xhieda tieghu li huwa rrifjuta li jahdem u anke jirrizulta li huwa ma ghamel l-ebda tentattiv sabiex jirregularizza l-pozizzjoni tieghu, proprju sabiex jisfida lil martu u jahrab minn dawk li huma l-obbligazzjonijiet tieghu bhala missier u ragel tal-familja. Dwar dan l-istess Qorti hija moralment konvinta meta kellha l-opportunita' wkoll mhux biss li tezamina x-xhieda tal-partijiet f'din il-kawza, fejn innutat l-komportament taz-zewg partijiet, fejn jidher car li r-rwol tal-konvenut f'din il-kawza kien ristrett sabiex jivvessa lill-attrici u wkoll sabiex anke jabbuza mill-proceduri quddiem din il-Qorti. Dan qed jinghad specjalment meta din il-Qorti kif kostitwita attwalment kienet indisposta, proceduri li f'dak l-istadju avanzat tal-kawza kienu litteralment imissu l-mertu ta' l-azzjoni attrici u l-azzjoni l-ohra konnessa istitwita mill-konvenut.

Illi anke in vista ta' dak kollu premiss, din il-Qorti thoss li x-xhieda tal-konvenut dwar dik li hija responsabbilta' tas-separazzjoni personali li huwa qed jallega li hija ta' l-attrici, ma hija bl-ebda mod kredibbli, aktar u aktar meta minkejja l-fatt li l-istess konvenut inqabad fil-fatt jahdem huwa xorta wahda baqa' jsostni l-oppost. Fuq kollox minkejja s-sengha li ghandu huwa jinsisti li ma jahdimx. Certament li l-konvenut b'dan l-atteggjament irrenda l-allegazzjonijiet tieghu mhux kredibbli u wisq anqas sostenibbli u verosimili, u ghalhekk din il-Qorti thoss li l-htija tal-firda ta' din il-koppja ghandha tigi attribwita lill-konvenut esklussivament.

Illi ghalhekk l-ewwel talba attrici ghandha tigi milqugha ghar-ragunijiet imputabbli lill-konvenut minhabba sevizzi,

eccessi, u ngurji gravi kommessi minnu fil-konfront ta' l-attrici u bintha, li kawza ta' dan l-agir illegali u abbusiv tieghu anke telaq jghix ghar-rasu, u l-konvivenza bejn il-partijiet ma baqatx aktar possibbli u ghalhekk iz-zwieg tkisser irremedjabbilment.

Illi l-partijiet ghandhom tifla minuri li bhalissa qeghda fil-kura u kustodja ta' l-attrici b'access ghall-konvenut li jaraha kwazi kuljum. Illi jidher li l-partijiet kapaci jtkellmu bejniethom dwar it-tifla. It-tnejn li huma jridu l-kura u l-kustodja taghha. Il-konvenut isostni li t-tifla ghandha tghix mieghu u b'hekk ghandu wkoll jinghata d-dar matrimonjali ghax ghand ommu m'hemmx fejn joqoghdu. Fin-nota ta' sottomissionijiet tieghu huwa jallega li martu tghix hajjitha u tohrog mal-hbieb, u li huha li jghix fl-istess dar fejn tghix hi ghandu problema ta' droga.

Illi jinghad li fi kwalunkwe kaz, dawn baqghu biss allegazzjonijiet ghax mhumiex ippruvati mill-konvenut. Anzi din il-Qorti thoss li minhabba n-nuqqas ta' prova *da parte* tal-konvenut fuq dawn l-allegazzjonijiet serjissimi, dawn fihom infishom jammontaw ghal ingurja gravi fil-konfront ta' l-attrici, u b'hekk qed tigi ikkonfermata li din hija raguni ohra ghaliex l-istess konvenut huwa hati ta' din il-firda personali.

Illi l-konvenut sostna wkoll li t-tifla gieli torqod ghand zija taghha u dan gie kkonfermat mill-mara li spjegat li dan gieli jsehh meta hi tkun xoghol bil-lejl. Pero' din il-Qorti certament ma tistax tikkundanna lill-omm li mhux biss qed tmantni lilha nfisha izda wkoll waheda qed tipprovdi ghal bintha. Altrimenti wiehed ikun wasal ghall-assurd jekk jippremja lil min kien traskurat u waqaf jahdem u ma jridx jahdem, minkejja l-obbligazzjonijiet tieghu ta' missier u ta' ragel tal-familja, u jikkundanna lill-omm li qed tahseb ghal bzonnijiet kollha ta' bintha.

Illi ghalhekk certament li din il-Qorti thoss li l-konvenut ma gabx ragunijiet sufficjenti sabiex ikun jista' jinghata l-kura u l-kustodja ta' bintu. Anzi jidher li huwa fuq kollox naqas li jmantni lill-istess bintu u mid-dokumenti kollha li l-istess attur esebixxa ma jidhirx li huwa ghamel suggeriment

wiehed ta' kif ser jipprova jmantniha. Anzi jidher li minkejja li huwa ragel u ghandu l-eta' tieghu, lanqas huwa kapaci jmantni lilu nnifsu ghaliex jammetti li qed jigi mantnut minn missieru, li skond huwa xtralu kollox, inkluz il-karozza li huwa jsuq. Allura jekk dan huwa l-istat ta' hajja li l-konvenut ipprogetta lil din il-Qorti, kif qatt jista' l-istess konvenut jippretendi li jinghata kura ta' bintu, meta sal-lum ghadu mhux qed jipprovdi ghall-manteniment, jew almenu offra xi soluzzjoni ghal dan l-obbligu tieghu lill-Qorti f'xi stadju tal-kawza. Dan meta tqis li l-kawza ilha issa pendenti tliet snin, li fihom l-istess konvenut dejjem insista li ma jahdimx, anzi quddiem is-Sekond' Awla tal-Qorti Civili talab manteniment minghand martu, liema talba l-istess Qorti (kif hemm presjeduta minn dak li illum huwa l-Prim' Imhalled ta' dawn il-Qrati) b'mod kategoriku irrifjutat. Din il-Qorti tassocja ruhha ma' l-istess u tikkonferma l-istess, anke aktar 'il quddiem f'din id-decizjoni.

Illi apparti dan kollu jirrizulta li t-tifla qed tigi kkurata sew minn ommha, u ghalhekk il-kura u l-kustodja taghha ghandha tigi fdata f'idejn l-attrici bid-dritt ta' access ghall-konvenut fil-granet meta l-attici jkollha x-xoghol bhala *Day* u *Night* mis-6:00 p.m. sat-8:00 p.m. kollox skond dak sottomess mill-attrici fin-nota taghha fil-kawza fl-ismijiet inversi ta' l-10 ta' Jannar 2005 u skond id-dokument hemm anness bhala Dok. "CF 1" a fol. 454 tal-process l-iehor, liema dokument ghandu jaghmel parti minn din is-sentenza. Dan l-access ghandu jibda jsehh b'effett mid-data ta' l-istess sentenza, dejjem fl-interess ta' l-istess minuri, u ghaliex dan ikun ifisser li jkun hemm access u kuntatt sufficjenti mal-missier, tant li fuq perjodu ta' erba' gimghat il-konvenut ikollu access f'gimaghtejn minnhom ghal erba' darbiet fil-gimgha u matul il-gimaghtejn l-ohra ghal tliet darbiet fil-gimgha. B'dan il-mod tkun qed tinghata spazju u stabbilta' lill-hajja privata tal-minuri.

Illi rrizulta li l-attrici tahdem u ghandha ntrojtu taghha. Infatti fin-nota taghha li hija qed tippretendi biss manteniment ghal binthom minuri b'effett mill-11 ta' Jannar 2002 bir-rata ta' ghoxrin lira Maltin (Lm20) fil-gimgha. Illi l-konvenut innifsu ammetta li minhabba li ilu

zmien dizokkupat mhux qed jaghti manteniment ghall-minuri. Huwa *inoltre* lanqas ma kkontribwixxa ghall-educazzjoni tal-minuri, liema sitwazzjoni ghadha l-istess sal-lum. L-attrici hawn issostni li effettivament il-konvenut qed jahdem bla ktieb tax-xoghol ma' missieru bhala *tile layer*. Fl-opinjoni ta' din il-Qorti jirrizulta li l-istess konvenut zgur ghamel zmien jahdem bil-mohbi fejn kompli jaghmel minn kollox sabiex ma jurix li jahdem.

Illi fi kwalunkwe kaz jirrizulta li l-istess konvenut ma huwiex dispost li jahdem lanqas biex imantni lil bintu. Ghalhekk f'dan l-istadju din il-Qorti filwaqt li tikkonferma li l-konvenut ghandu obbligu li jmantni lil bintu, ser tiehu l-provvedimenti opportuni skond il-ligi sabiex l-istess konvenut josserva l-obbligazzjonijiet tieghu bhala missier, u dan kif ser jinghad aktar 'il quddiem, anke bl-applikazzjoni ta' **l-artikolu 48 u 54 (6) tal-Kap 16**, proprju minhabba n-nuqqas tieghu li jhallas manteniment lil bintu. Fil-fatt jidher car li bil-mod kif agixxa l-konvenut, anke waqt dawn il-proceduri, ser ikun difficili hafna sabiex xi darba jibda jikkontribwixxi ghall-manteniment ta' bintu minuri, u jekk jinqala' l-kaz anke l-manteniment ta' martu. Dwar dan din il-Qorti ser tipprovdi aktar 'il quddiem.

Illi jirrizulta li l-komunjoni ta' l-akkwisti tikkonsisti principarjament f'appartament numru 2, St. Patrick's Court, Triq San Gwann tal-Gharghar, San Gwann. Infatti rrizulta li din id-dar ghadha mhux abitabbli u li l-partijiet ghalhekk qatt ma ghexu fiha. Din kienet inxtrat fiz-zwieg bil-hsieb li tkun id-dar matrimonjali. Il-partijiet qed jippretendu li tigi assenjata lil xi hadd minnhom, u ovvjament kull parti qed tippretendi li ghandha tehodha hi.

Illi l-konvenut a bazi tal-pretensjoni tieghu qed jissuggerixxi li l-appartament ghandu jigi assenjat lilu ghaliex huwa ma ghandux fejn joqghod u jrid li l-attrici thallsu nofs il-hlasijiet tar-rati ta' self li saru, flimkien ma' nofs l-ispejjez ta' benefikati li saru fuq dan il-post. Skond il-konvenut dawn il-benefikati jammontaw ghal ghaxart elef lira Maltin (Lm10,000) u jinkludu spejjez li saru da parti tieghu u l-familja tieghu, partikolarment missieru.

Illi l-attrici min-naha taghha ssostni li hija ghandha tigi assicurata b'dar ghalha u ghat-tifla. Hija sostniet li bil-paga taghha hija lesta tassumi d-dejn fuq l-istess fond. Skond hi, il-Bank mhux ser jirrikonoxxi lill-konvenut li ma jahdimx bhala debitur. Bil-paga netta ta' *circa* tliet mija u hamsin lira Maltin (Lm350) fix-xahar ma jippermettilhiex li takkwista appartament mill-gdid. Hija tkompli tghid li l-partijiet qablu li l-valur ta' l-appartament huwa ta' hamsa u ghoxrin elf lira Maltin (Lm25,000). L-attrici hija lesta li tikkumpensa lill-konvenut ta' nofs l-ammont li jifdal wara li jitnaqqsu (i) il-kreditu parafernali ta' hames mitt lira Maltin (Lm500) rigal mill-genituri taghha; u (ii) kreditu ta' arretrati ta' manteniment.

Illi l-konvenut qed jippretendi ammont ta' flus ta' ghaxart elef liri Maltin (Lm10,000) bhala kumpens tax-xoghljiet li saru fil-post kif ukoll ghall-pagamenti li saru. Illi jinghad li rrizulta li l-affarijiet li nxtraw ghall-post saru fiz-zmien meta l-partijiet kienu mizzewgin, u ghalhekk kienet vigenti l-komunjoni ta' l-akkwisti. L-allegati spejjez li saru minn missier il-konvenut ma gewx kwantifikati u korroborati b'ricevuti, u allura fl-opinjoni ta' din il-Qorti dak allegat f'dan ir-rigward mill-konvenut ma giex ippruvat. Dan apparti l-fatt li din il-Qorti thoss li l-verzjoni tal-konvenut fuq dan il-punt ukoll ma hix kredibbli u lanqas verosimili.

Illi ma hemm l-ebda dubju li ladarba l-kura u l-kustodja tal-minuri giet fdata f'idejn l-attrici, l-istess attrici ghandha aktar bzonn ghal dar fejn it-tifla tkun tista' tikber f'ambjent idoneu. Dan apparti li l-kawza tas-separazzjoni hija imputabbli esklussivament lill-konvenut. Mhux hekk biss, izda jidher car li l-istess konvenut ma huwiex lest li jmantni lill-istess bintu, haga li naqas li jaghmel fil-mori tal-kawza. Bl-istess mod il-konvenut lanqas ma huwa dispost li jekk jinqala' l-kaz jibda jmantni lil martu, li fuq kollox ma kellha xejn x'tahti ghal din il-firda personali.

Illi ghalhekk fid-dawl ta' dak kollu premess u bl-applikazzjoni kontra l-konvenut ta' **l-artikolu 48 tal-Kap 16** u **l-artikolu 54 (6)** favur l-attrici u bintha, din il-Qorti tordna li l-istess immobbli tigi assenjata lill-attrici, b'dan li kull dejn fuq l-istess dar mal-bank ghandu jithallas mill-

attrici *per saldo* ghal kull dritt ta' manteniment ghaliha f'isimha u f'isem l-imsemmija minuri kontra l-konvenut. B'effett mid-data ta' din is-sentenza l-obbligu ta' manteniment ta' l-istess minuri jigu assunt kompletament mill-attrici u kull dritt eventwali ta' manteniment *talvolta* spettanti lill-attrici mill-konvenut qed jigi hekk saldat. Dan qed jigi bbazat anke fuq l-ammont ta' stima ta' l-istess immobbli li dwarha qablu l-partijiet, u l-pretensjoni ta' l-attrici ta' manteniment mizeru ta' ghoxrin (Lm20) fil-gimgha ghall-minuri li b'effett mill-11 ta' Jannar 2002 jaqbez wahdu kull sehem li l-istess konvenut kellu mill-istess fond. Ghal dan l-iskop tordna lill-konvenut sabiex jizgombra mill-istess immobbli fi zmien qasir u perentorju ta' ghoxrin (20) gurnata mid-data ta' din is-sentenza, u l-istess fond jithalla liberu f'idejn l-attrici. Fin-nuqqas li l-konvenut jaderixxi ruhu ma' dak li qed jigi ordnat fit-terminu hawn lilu perentorjament moghti, tordna l-izgumbrament effettiv tieghu mill-istess fond bl-assistenza tal-Marixxali tal-Qorti u tal-Pulizija Ezekuttiva. Ghaldaqstant din il-Qorti tordna li kopja legali ta' din is-sentenza tigi notifikata mill-attrici lir-Registratur tal-Qrati Civili u Tribunali, kif ukoll lill-Kummissarju tal-Pulizija.

Illi ma gietx ippruvata l-allegazzjoni ta' l-attrici li l-konvenut xtara karozza u ghamilha fuq isem missieru u kien qed ihallas il-pagamenti hu. B'hekk ma rrizultax li hemm xi karozzi fil-komunjoni ta' l-akkwisti.

Illi fl-ahharnett kwalunkwe kont bankarju li hemm, ad eccezzjoni tal-Visa Card, ghandhom jinqasmu ugwalment bejn il-partijiet. Il-kont bankarju Nru 4568825010046197 (Dok. "CF 1" a fol.199 tal-process) li huwa kont ghall-Visa Card qed jigi assenjat lill-konvenut, u kwalunkwe dejn fuqu ghandu jigi assunt minnu.

Illi dwar il-polza ta' assikurazzjoni mal-Middle Sea Valletta Life Assurance Company Limited f'isem il-partijiet mahruqa bhala *endowment policy* ghall-minuri, *Life Policy 55131* din ghandha tigi likwidata u r-rikavat diviz ugwalment bejn il-partijiet.

Illi dwar oggetti mobbli kull parti ghandha zzomm l-oggetti li attwalment jinsabu fil-pussess rispettiv taghha.

(III) KONKLUZJONI.

Illi ghalhekk ghal dawn il-motivi, din il-Qorti, **taqta' u tiddeciedi**, billi filwaqt li tichad l-eccezzjonijiet tal-konvenut biss inkwantu l-istess huma b'xi mod inkompatibbli ma' dak fuq deciz, **tilqa' t-talbiet attrici biss fis-sens hawn deciz**, b'dan illi:-

1. Tilqa' l-ewwel talba attrici billi tippronunzja s-separazzjoni personali bejn il-kontendenti konjugi Farrugia minhabba li z-zwieg tkisser b'mod irrevokabbli, u dan minhabba ragunijiet imputabbli esklussivament lill-konvenut

minhabba sevizzi, eccessi, u ngurji gravi kommessi minnu fil-konfront ta' l-attrici u bintha. Kawza ta' dan l-agir illegali u abbusiv tal-konvenut, li anke telaq jghix ghar-rasu, il-konvivenza bejn il-partijiet ma baqghatx aktar possibbli u ghalhekk iz-zwieg tkisser irrimedjabbilment.

2. Tilqa' t-tieni talba attrici billi taffida lill-attrici bil-kura u kustodja ta' binthom minuri B Jayne Farrugia salv l-access tal-konvenut fil-granet meta l-attrici jkollha x-xoghol bhala *Day* u *Night* mis-6:00p.m. sat-8:00p.m., kollox skond dak sottomess mill-attrici fin-nota taghha fil-kawza fl-ismijiet inversi ta' l-10 ta' Jannar 2005, kif ukoll skond id-dokument hemm anness bhala Dok. "CF 1" a fol. 454 tal-process l-iehor, liema dokument ghandu jaghmel parti minn din is-sentenza. Dan l-access ghandu jibda jsehh b'effett mid-data ta' din is-sentenza, dejjem fl-interess ta' l-istess minuri.

3. Tilqa' din it-talba fis-sens li l-konvenut ghandu l-obbligu li jhallas ghall-manteniment ta' bintu l-minuri, u jikkontribiwixxi ghall-istess, kif ukoll li l-attrici f'kaz ta' bzonn ghandha dritt ta' manteniment. Dwar dan din il-Qorti ser tipprovdi aktar 'il quddiem f'din is-sentenza anke a bazi ta' dak li jipprovdi l-**artikolu 48 u 54 (6) tal-Kap 16**, kif anke ser jigi provdut konsegwenti ghall-hames talba attrici f'din id-decizjoni.

4. Tilqa' din it-talba u tapplika kontra l-konvenut id-dispozizzjonijiet ta' l-**artikolu 48 tal-Kap 16** fl-intier taghhom.

5. Tilqa' l-hames talba attrici billi tiddikjara xolta l-komunjoni ta' l-akkwisti ezistenti bejn il-kontendenti u dan b'effett mid-data ta' din is-sentenza. Kwantu ghal-likwidazzjoni u divizjoni ta' l-istess u bl-applikazzjoni ta' l-**artikolu 48 tal-Kap 16** kontra l-konvenut u ta' l-**artikolu 54 (6)** favur l-attrici u bintha, din il-Qorti tordna li l-istess immobbli appartament numru 2, Saint Patrick's Court, Triq San Gwann tal-Gharghar, San Gwann jigi assenjat lill-attrici, b'dan li kull d-dejn fuq l-istess dar mal-bank ghandu jithallas mill-istess attrici *per saldo* ghal kull dritt ta' manteniment ta' l-attrici f'isimha u f'isem l-istess minuri kontra l-konvenut. B'effett mid-data ta' din is-sentenza l-obbligu ta' manteniment tal-minuri qed jigi assunt kompletament mill-attrici u kull dritt eventwali ta' manteniment talvolta spettanti lill-attrici mill-konvenut qed jigi hekk saldat.

Illi ghal dan l-iskop tordna lill-konvenut sabiex jizgombra mill-istess immobbli fi zmien qasir u perentorju ta' ghoxrin (20) gurnata mid-data ta' din is-sentenza, u l-istess immobbli jithalla liberu f'idejn l-attrici. Fin-nuqqas li l-konvenut jaderixxi ruhu ma' dak hawn ordnat fit-terminu li qed jigi lill-perentorjament moghti, din il-Qorti tordna l-izgumbrament effettiv tieghu mill-istess fond bl-assistenza tal-Marixxali tal-Qorti u tal-Pulizija Ezekuttiva. Ghaldaqstant tordna li kopja legali ta' din is-sentenza tigi notifikata mill-attrici lir-Registratur tal-Qrati Civili u Tribunali kif ukoll lill-Kummissarju tal-Pulizija.

Illi kwalunkwe kontijiet bankarji li hemm, ad eccezzjoni tal-Visa Card, ghandhom jinqasmu ugwalment bejn il-partijiet. Il-kont bankarju Nru 4568825010046197 (Dok. "CF 1" a fol. 199 tal-process) li huwa kont ghall-Visa Card qed jigi assenjat lill-konvenut u kwalunkwe dejn fuqu ghandu jigi assunt minnu.

Illi dwar il-polza ta' assikurazzjoni mal-Middle Sea Valletta Life Assurance Company Limited f'isem il-partijiet mahruqa bhala *endowment policy* ghall-minuri, *Life Policy 55131* ghandha tigi likwidata u r-rikavat diviz ugwalment bejn il-partijiet.

Illi dwar oggetti mobbli kull parti ghandha zzomm l-oggetti li attwalment jinsabu fil-pussess rispettiv taghha.

Illi ghal dan l-iskop din il-Qorti tinnomina lin-Nutar Mario Bugeja sabiex fid-data ta' 20 ta' Dicembru 2005 fil-11:30 a.m. f'wahda mill-Awli tal-Qrati Superjuri Valletta, jassenja sehem il-konvenut ta' nofs indiviz tal-fond St. Patrick's Court, f'appartament numru 2, Triq San Gwann tal-Gharghar gewwa San Gwann lill-attrici b'kuntratt pubbliku relattiv, b'dan ghalhekk li l-istess attrici tkun indikata bhala l-proprjetarja esklussiva ta' l-istess appartament, u tassumi l-obbligu tal-hlas ta' kull dejn fuq u gravanti l-istess immobbli favur il-bank indikat f'dawn l-atti. Din il-Qorti tinnomina wkoll lil Dr. Marco Ciliberti bhala kuratur deputat sabiex jidher ghall-eventwali kontumaci fuq l-istess att kollox skond kif hawn indikat.

6. Tastjeni milli tiehu konjizzjoni ulterjuri ta' din it-talba.

7. Tilqa' s-seba' talba attrici billi tawtorizza lill-attrici sabiex tabita f'appartament numru 2, Triq San Gwann tal-Gharghar gewwa San Gwann ad esklużjoni tal-konvenut.

Bl-ispejjez kollha tac-citazzjoni kontra l-konvenut b'dan li din il-Qorti tordna li kopja legali ta' din is-sentenza tigi notifikata mill-attrici lir-Registratur tal-Qrati Civili u Tribunali, kif ukoll lill-Kummissarju tal-Pulizija sabiex jinvestiga l-kaz skond il-ligi u jiehu l-proceduri kollha opportuni, jekk ikun il-kaz, kontra l-konvenut. Dan anke in vista tax-xhieda tieghu u ta' ohrajn f'dawn il-proceduri u fil-kawza fl-ismijiet inversi "**C proprju et nomine vs A Farrugia Romano**" (Cit. Nru. 1136/2002/RCP) deciza wkoll illum. Tordna wkoll lill-attrici tinnotifika kopja legali ta' din is-sentenza lin-Nutar Mario Bugeja u lil Dr. Marco Ciliberti.

Kopja Informali ta' Sentenza

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----